

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2006/19

Karar Sayısı : 2009/32

Karar Günü : 26.2.2009

R.G. Tarih-Sayı :25.06.2009-27269

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Pendik 4. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 165. maddesinin Anayasa'nın 2. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Hırsızlık malını bilerek satın almak ve kabul etmek suçundan dolayı 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 165., 145. ve 53. maddeleri ile cezalandırılması istemiyle sanık hakkında açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi" başlığını taşıyan 165. maddesi şöyledir:

"Bir suçun işlenmesiyle elde edilen eşyayı satın alan veya kabul eden kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır."

B- Dayanılan Anayasa Kuralı

Başvuru kararında, Anayasa'nın 2. maddesine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Tülay TUĞCU, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımlarıyla 15.2.2006 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, cürüm eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi suçuna göre asıl suç olarak kabul edilmesi gereken hırsızlık suçu bakımından daha ağır yaptırımlar öngörülmesine rağmen, suç eşyasının değerinin azlığı halinde veya etkin pişmanlık hükümleri uygulandığında cezadan önemli ölçüde indirim yapılması, hatta kimi hallerde hiç ceza verilmemesi olanaklı iken, cürüm eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi suçu yönünden 5237 sayılı Kanun'un 145. ve 168. maddelerinin uygulanmasına olanak tanınmamasının bu suçun asıl suçtan daha ağır bir ceza ile karşılanmasına neden olduğu, asıl suça nazaran çoğu kez açıkça orantısızlık oluşturacak şekilde yapılan düzenlemenin Anayasanın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırı bulunduğu ileri sürülmüştür.

İtiraz konusu 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 165. maddesi suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi suçu ile ilgili düzenlemeler içermektedir. Buna göre, bir suçun işlenmesiyle elde edilen eşyanın satın alınması veya kabul edilmesi suç olarak düzenlenmekte, eylem için hürriyeti bağlayıcı ceza ile birlikte adli para cezası öngörülmektedir.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Hukuk devletinde yasakoyucu, Anayasa'nın temel ilkelerine ve ceza hukukunun ana kurallarına bağlı kalmak koşuluyla, toplumda belli eylemlerin suç sayılıp sayılmaması, suç sayıldıkları takdirde hangi çeşit ve ölçülerdeki ceza yaptırımlarıyla karşılanmaları gerektiği; hangi hal ve hareketlerin ağırlaştırıcı ya da hafifletici öge olarak kabul edileceği konularında takdir yetkisine sahiptir. Kanun koyucu, günün şartlarına ve toplum ihtiyaçlarına göre suç teşkil edecek fiilleri tespit edecek ve suçların işlenmesini önleyecek ve suç işleyenleri topluma kazandıracak cezaları kanunlaştıracaktır.

Madde gerekçesinde suç işlemenin toplumda kişiler için bir kazanç kaynağı olamayacağı bu nedenle, suç işlemek suretiyle elde edilen menfaatlerin piyasada tedavüle konulmasının ve suç işlemenin bir menfaat temini açısından cazip bir yol olarak görülmesinin önüne geçilmek amacıyla itiraza konu düzenlemenin yapıldığı belirtilmiştir. Gerekçede belirtilen bu görüş ve açıklamalar karşısında, yasakoyucunun, toplum düzenini bozan ve önlenmesinde önemli yararlar gördüğü toplum güvenliği ile ilgili hususlarda kanunla kimi eylemleri suç sayarak bunlar için ceza yaptırımı öngörmesine ilişkin takdir yetkisi kapsamında suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi suçu yönünden cezanın önleyici ve caydırıcı etkisini artırmak amacıyla asıl cürümden farklı kurallara bağlı tutmasında Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

VI- SONUÇ

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 165. maddesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 26.2.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Esas Sayısı : 2006/19
Karar Sayısı : 2009/32

Başkan

Haşim KILIÇ

Başkanvekili

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Sacit ADALI

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Şevket APALAK

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ